

le rol in het opzetten en in
houden van het
landse
plantenassortiment.

an 100 verschille
ten.

hetzelfde als de
collecties.

: Plantencollecties.nl

Top 10 vaste planten: 10 verbeterde keuzes voor ontwerp en beheer

Minder standaard, meer kwaliteit

Marlien van der Linden

Waarom grijpen we zo vaak naar dezelfde vaste planten, terwijl er betere alternatieven voorhanden zijn? Die vraag stond centraal bij de live presentatie van Marlien van der Linden tijdens de Groene Sector Vakbeurs. Met haar laatste Top 10 voor De Hovenier zette zij geen nieuwe trends neer, maar hield zij het vak een spiegel voor: wie kwaliteit wil leveren, moet preciezer kiezen.

Auteur: De redactie

Wie beplantingsplannen naast elkaar legt, ziet volgens Van der Linden vaak dezelfde namen terugkomen. Dat is begrijpelijk: veel vaste planten zijn betrouwbaar, goed verkrijgbaar en bekend bij ontwerpers, hoveniers en beheerders. Tegelijk schuilt daarin een risico. Door steeds dezelfde soorten en cultivars toe te passen, wordt het beeld voorspelbaar en blijft verbetering uit.

Pleidooi voor betere keuzes

Tijdens de Groene Sector Vakbeurs presenteerde Van der Linden haar laatste Top 10 voor vakblad De Hovenier live op het podium. Na 37 afleveringen sloot zij daarmee haar populaire artikelenreeks af. Niet met een overzicht van 'nieuwe' planten, maar met een pleidooi voor betere keuzes binnen het bestaande sortiment. Haar invalshoek was praktisch: kijk kritischer naar wat je toepast, vergelijk cultivars onderling en stuur op eigenschappen die in de praktijk verschil maken.

Betere selectie

Volgens Van der Linden zit de winst vaak niet in iets compleet anders kiezen, maar in net iets beter selecteren. Een compactere cultivar die niet uit elkaar valt. Een bloemkleur die helderder blijft. Een blad dat minder snel verbrandt of aantast. In het openbaar groen, maar ook in particuliere tuinen, maken die details het verschil tussen een vak dat jarenlang netjes blijft en een beplanting die na twee seizoenen teleurstelt.

Naamgeving

Een belangrijk terugkerend punt in haar verhaal is het correct gebruiken van cultivarnamen. In beplantingslijsten staat nog te vaak alleen een geslachts- of soortnaam. Daarmee laat je ruimte voor interpretatie bij kweker of leverancier. Die levert in dat geval wat beschikbaar is – en dat kan een zaailing zijn, of een selectie met andere eigenschappen dan bedoeld. Cultivarnamen zijn juist bedoeld om die verschillen vast te leggen. Ze geven aan dat er is geselecteerd op specifieke kenmerken: groeiwijze, kleurintensiteit, bloeitijd, stevigheid of gezondheid. Zeker bij grotere aantallen en in professioneel beheer is dat geen detail, maar een voorwaarde voor kwaliteit en voorspelbaarheid.

De top 10

De top 10 is alfabetisch opgebouwd en gebaseerd op planten die veel worden toegepast. Bij iedere groep wordt een veelgebruikte naam afgezet tegen een cultivar die volgens haar in de praktijk beter presteert.

DE TOP 10 Op de Groene Sector Vakbeurs deelde zij haar laatste Top 10.

1. *Actaea simplex* 'Atropurpurea' en 'Brunette'

Actaea simplex is geliefd vanwege het donkere blad en de luchtige bloei in de nazomer. In de praktijk blijkt 'Atropurpurea' echter vaak gezaaid te zijn. Dat betekent variatie: de ene plant is mooi donker, de andere blijft opvallend flets. Voor wie bewust met bladkleur werkt, is dat lastig.

'Brunette' is geselecteerd op een diepere, gelijkmatigere bladkleur. Die intensiteit blijft beter behouden gedurende het seizoen. Daarmee is deze cultivar geschikter voor toepassingen waar bladcontrast een dragende rol speelt, bijvoorbeeld in halfschaduwrijke borders of bosranden.

2. *Aster ageratoides* 'Asran' en 'Bocopollux' POLLUX

'Asran' is een bekende verschijning in openbaar groen. De plant is sterk, breidt zich goed uit via wortelstokken en verdraagt concurrentie, zelfs in boomspiegels. Dat maakt hem functioneel, maar de bloemkleur is relatief vlak.

'Bocopollux' POLLUX komt uit een veredelingslijn die juist is ontwikkeld voor een frisser beeld en betere beheersbaarheid. De kleur is helderder, de groei iets compacter en de hoogte beter voorspelbaar. Vooral op locaties waar zichtlijnen belangrijk zijn, is dat een voordeel.

3. *Brunnera macrophylla* 'Jack Frost'

Een vaste waarde in halfschaduw en schaduw. 'Jack Frost' combineert decoratief zilvergrijs blad met een betrouwbare groei. De plant dekt de bodem goed af en is eenvoudig te combineren met voorjaarsbollen en andere bosrandplanten.

Zijn zwakke punt zit vooral in zonnige standplaatsen, waar bladverbranding kan optreden. In de juiste omstandigheden blijft het echter een stabiele keuze.

4. *Brunnera macrophylla* 'Alexander's Great'

Waar 'Jack Frost' zijn grenzen kent, biedt 'Alexander's Great' meer ruimte. De grote bladeren zijn beter bestand tegen zon en blijven ook later in het seizoen van goede kwaliteit. In proeven scoorde deze cultivar hoog op bladgezondheid.

In jonge aanplant kan het blad zeer fors zijn, maar naarmate de plant ouder wordt en gaat bloeien, stabiliseert de bladgrootte. Daarmee blijft hij geschikt voor zowel particuliere tuinen als grootschaliger toepassingen.

5. *Geranium* 'Johnson's Blue' en 'Orion'

'Johnson's Blue' is al decennia een standaardkeuze. De plant functioneert, maar bloeit relatief kort en kan rommelig ogen na de bloei.

'Orion' is een verbetering die inspeelt op die tekortkomingen. De bloemen zijn groter, de bloei houdt langer aan en het geheel oogt losser en eleganter. Voor wie Geraniums als dragende bodembedekker inzet, is dit een logische stap vooruit.

6. *Heuchera micrantha* 'Palace Purple' en *Heuchera* 'Rachel'

'Palace Purple' staat nog vaak op leslijsten en in sortimenten, maar wordt doorgaans gezaaid. Dat leidt tot variatie in kleur en groei, en soms tot slappe stelen.

'Rachel' is vegetatief vermeerderd en daardoor uniform. De plant blijft compacter, heeft een duidelijkere bloemkleur en staat steviger. Vooral in onderhoudsarme beplantingen is dat een belangrijk verschil.

7. *Nepeta x faassenii* 'Six Hills Giant' en *Nepeta* 'Purrsian Blue'

'Six Hills Giant' wordt veel toegepast, maar heeft een bekend nadeel: op voedselrijke grond valt hij tijdens de bloei uit elkaar. Dat vraagt om terugknippen of accepteren dat het beeld tijdelijk rommelig is. 'Purrsian Blue' is compacter, staat beter overeind en bloeit langdurig. De intensere kleur draagt bij aan een netter en consistent beeld, vooral in openbare ruimtes en strakke tuinontwerpen.

8. *Pachyphragma macrophyllum*

Pachyphragma macrophyllum werd genoemd als interessant alternatief voor *Pachysandra*. De plant heeft een losser karakter, is minder stijf en biedt meer ecologische waarde doordat hij aantrekkelijker is voor insecten. Daarnaast is hij minder gevoelig voor problemen die bij *Pachysandra* regelmatig optreden. Daarmee past hij goed in beplantingen waar biodiversiteit en variatie een grotere rol spelen.

9. *Persicaria amplexicaulis* 'Rosea' en 'Rowden Gem'

'Rosea' wordt veel gebruikt, maar kan zich breed maken en andere planten verdringen. Dat vraagt om ruimte en beheer. 'Rowden Gem' blijft compacter, valt minder uit elkaar en bloeit lang door. Voor situaties waar *Persicaria* gewenst is, maar beheersbaarheid belangrijk blijft, is dit een beter alternatief.

10. *Persicaria amplexicaulis* 'Speciosa' en 'Bonfire' + *Sanguisorba officinalis* 'Tanna' en 'Beetlewings'

'Speciosa' (ook bekend als 'Firetail') oogt indrukwekkend, maar kan sterk uitbreiden. 'Bonfire' is compacter, steviger en minder ziektegevoelig. Bij pimpernel geldt iets vergelijkbaars. 'Tanna' is populair, maar valt op rijke grond snel uiteen. 'Beetlewings' blijft steviger en houdt langer zijn vorm, met behoud van sierwaarde en ecologische functie.

Wat zij met haar top 10 duidelijk wil maken, is dat professionaliteit niet zit in steeds nieuwe planten toepassen, maar in bewuster kiezen binnen het bestaande aanbod

Reflectie

Met haar laatste Top 10 wil Van der Linden vooral dit meegeven: blijf kritisch op je plantkeuze. Vertrouw niet blind op bekende namen, maar kijk naar gedrag in de praktijk. Haar afsluitende advies is helder: schrijf altijd de volledige cultivarnaam uit. Alleen dan weet je zeker dat ontwerp, levering en eindbeeld met elkaar kloppen. Wat zij met haar top 10 duidelijk wil maken, is dat professionaliteit niet zit in steeds nieuwe planten toepassen, maar in bewuster kiezen binnen het bestaande aanbod. Door cultivars te vergelijken en ervaringen te delen, kan het vak zich blijven ontwikkelen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!